

Les 11 - boodschappen doen

Oefening: Gelukkig nieuwjaar

Herhaling: De letters **g**, **k** en **sk** worden anders uitgesproken voor een harde klinker dan voor een zachte klinker. Harde klinkers zijn: a, o, u en å. Zachte klinkers zijn: e, i, y, ä en ö

Gesprek

- Johan G: Hej och gott nytt år!
Heleen: Hej Johan och gott nytt år till dig!
Johan G: Hade ni kul på nyårsafton?
- Heleen: Ja det gick bra, fast vi var bara två.
Nathalie: Precis, det gick annorlunda den här gången. Gott nytt år förresten.
Johan W: Jag önskar er alla ett riktigt gott nytt år. Ja, vi kämpar mot Corona, det är inte kul.
Tim: Absolut, det gäller oss alla. Jag önskar er förresten hälsa, värme och godhet.
Johan W: Så är det Tim. Jag håller med. Särskild nu!
Nathalie: Var du med om karbidskjutning?
Tim: Nej, men min mamma och min mormor var det.
Heleen: Mormor Anna? Hur gammal är hon nu?
Tim: Hon är nästan 81 (åttioett) år gammal.
Johan G: Härligt. Jag gillar det.
Johan W: Ska vi börja med lektion 11 (elva) nu?
Nathalie: Men vi har ju faktiskt börjat redan!
Heleen: Ja, det stämmer bra det.

Hallo en gelukkig nieuwjaar!
Hoi Johan en voor jou ook gelukkig nieuwjaar!
Hebben jullie het leuk gehad op oudejaarsavond?
Ja dat ging prima, alleen waren we maar met z'n tweeën.
Inderdaad, het ging anders deze keer. Gelukkig nieuwjaar trouwens.
Ik wens jullie allemaal een erg gelukkig nieuwjaar. Ja, we strijden tegen Corona, dat is niet leuk.
Klopt, dat geldt voor ons allemaal. Ik wens jullie trouwens gezondheid, warmte en goedheid.
Zo is het Tim. Daar ben ik het mee eens. Zeker nu!
Heb jij nog meegedaan met carbidschieten?
Nee, maar mijn moeder en mijn oma wel.
Oma Anna? Hoe oud is ze nu?
Ze is bijna 81 jaar oud.
Heerlijk. Dat vind ik leuk.
Zullen we nu met les 11 beginnen?
Maar we zijn toch al begonnen!
Ja, dat klopt helemaal.

Uitdrukkingen bij de kassa

Bra så? ('dat was het?')

In Nederland zegt men vaak 'anders nog?' en dan zeg je 'nee' als je niets meer wilt. Op de vraag 'Bra så?' zeg je 'ja, tack' als je niets meer wilt.

Påse / kasse? ('tasje erbij?')

Påse of kasse = zakje/tasje/draagtas van papier of plastic

Plastpåse = plastic zakje

Papperskasse = papieren draagzak

På summan? ('op het totaal?')

In Zweden wordt vaak contant geld opgenomen tijdens het betalen van de boodschappen. Met 'på summan?' vraagt de kassière of je gewoon het totaalbedrag wilt betalen. Ja = ik betaal het totaalbedrag. Nee = ik wil contant geld opnemen.

Har du leg? ('legitimatie a.u.b.')

Leg = legitimation. Een kassière mag altijd om je legitimatie vragen. Ze willen dan meestal ook de laatste vier cijfers van je persoonsnummer (BSN) invoeren.

Sista fyra? ('de laatste vier?')

Hier vraagt de kassière om de laatste vier cijfers van je persoonsnummer. Als je die niet hebt zeg je: 'Jag har inget personnummer, jag är från Nederländerna.'

(Vill du ha) kvitto? ('(wilt u een) kassabon?')

'Ett kvitto' = 'een kassabon'. In Nederland vragen ze dit ook vaak. Je kunt antwoorden met 'ja tack' of 'nej tack'.

1. In de winkel

Klas: Hej hej!
Dagmar: Hej!
Klas: Ja, tack?
Dagmar: En liten bit ost, tack.
Klas: Bra så?
Dagmar: Jag vill också ha köttbullar.
Klas: Hur mycket då?
Dagmar: Tjugo.
Klas: Något annat?
Dagmar: Tack, det är bra.
Klas: Då blir det hundra kronor.
Dagmar: Varsågod.
Klas: Tack så mycket.
Dagmar: Hej då!
Klas: Hej då!

Hallo!
Hallo!
Wat zal het zijn?
En klein stukje kaas, alstublieft.
Dat was het?
Ik wil ook graag gehaktballetjes.
Hoeveel dan?
Twintig.
Anders nog?
Nee, dank u.
Dan wordt het honderd kronen.
Alstublieft.
Dank u wel.
Tot ziens!
Tot ziens!

2. Op de markt

Kerstin: Vad kostar blommorna?
Urban: Trettio kronor för en bukett.
Kerstin: Oj då, det var dyrt.
Urban: Du får två buketter för femtio kronor.
Kerstin: Då tar jag två buketter.
Urban: Är det bra så?
Kerstin: Ja, tack.
Urban: Femtio kronor.
Kerstin: Varsågod.
Urban: Tack så mycket.
Kerstin: Hej då!
Urban: Hej då!

Wat kosten die bloemen?
Dertig kronen voor een boeket.
Jeetje, wat duur.
Je krijgt twee boeketten voor vijftig kronen.
Dan neem ik twee boeketten.
Dat was het?
Ja.
Vijftig kronen.
Alstublieft.
Dank u wel.
Tot ziens!
Tot ziens!

3. Een cadeautje

Olle: Jag ska in till staden för att handla
Margit: Har de öppet nu?
Olle: Ja, de har öppet till klockan fem.
Margit: Vad ska du köpa?
Olle: Jag ska köpa en bok.
Margit: Är det en present till Åsa?
Olle: Ja, det stämmer.
Margit: Kan man få byta den?
Olle: Ja, det är öppet köp.
Margit: Okej, lycka till!
Olle: Vi ses.
Margit: Vi ses.

Ik ga naar de stad om te winkelen
Zijn ze nu open?
Ja, ze zijn open tot vijf uur.
Wat ga je kopen?
Ik ga een boek kopen.
Is dat een cadeau voor Åsa?
Ja, dat klopt.
Mag het geruild worden?
Ja, het is niet goed - geld terug.
Oké, veel succes!
Tot ziens!
Tot ziens!

4. Bij de kassa

Kerstin: Var det bra så?
Urban: Ja, tack.
Kerstin: Då blir det trehundrafemtiofyra kronor. På summan?
Urban: Nej, jag vill ha femtio kronor till.
Kerstin: Bra. Stoppa in ditt kort tack.
Urban: Har du en påse?
Kerstin: Ja, det har jag. Slå din kod, tack.
Urban: Så där.
Kerstin: Har du leg?
Urban: Ja visst, var så god.
Kerstin: Tack och hej.
Urban: Hej då!

Wat dat alles?
Ja.
Dan wordt het driehonderdvierenvijftig kronen.
Op het totaal?
Nee, ik wil er graag vijftig kronen bij.
Goed, stop uw pas er maar in.
Heeft u een tasje?
Ja, dat heb ik. Uw pincode alstublieft.
Zo.
Heeft u ook legitimatie?
Jazeker, alstublieft.
Bedankt en tot ziens.
Tot ziens!

Het verschil tussen de onvoltooid verleden tijd en de voltooid tegenwoordige tijd.

In Nederland gebruiken we de onvoltooid verleden tijd en de voltooid tegenwoordige tijd gewoon door elkaar. We kunnen zeggen: Ik heb gisteren van vier tot zes naar de radio geluisterd. Maar ook: Ik luisterde gisteren van vier tot zes naar de radio. In het Zweeds kan dat niet:

A.

O.v.t. Als iets in het verleden is begonnen en ook alweer afgelopen is.

V.t.t. Als iets in het verleden is begonnen en nog steeds aan de gang is.

vb. Johan arbetade i Göteborg i 4 år. (hij werkt daar niet meer)

Johan har arbetat i Göteborg i 4 år. (hij werk daar nog steeds).

B.

O.v.t. Als iets in het verleden heeft plaatsgevonden op een duidelijk tijdstip* (gisteren, afgelopen zomer, vorige week vrijdag, vorig jaar, twee maanden geleden).

V.t.t. Als iets ooit in het verleden heeft plaatsgevonden.

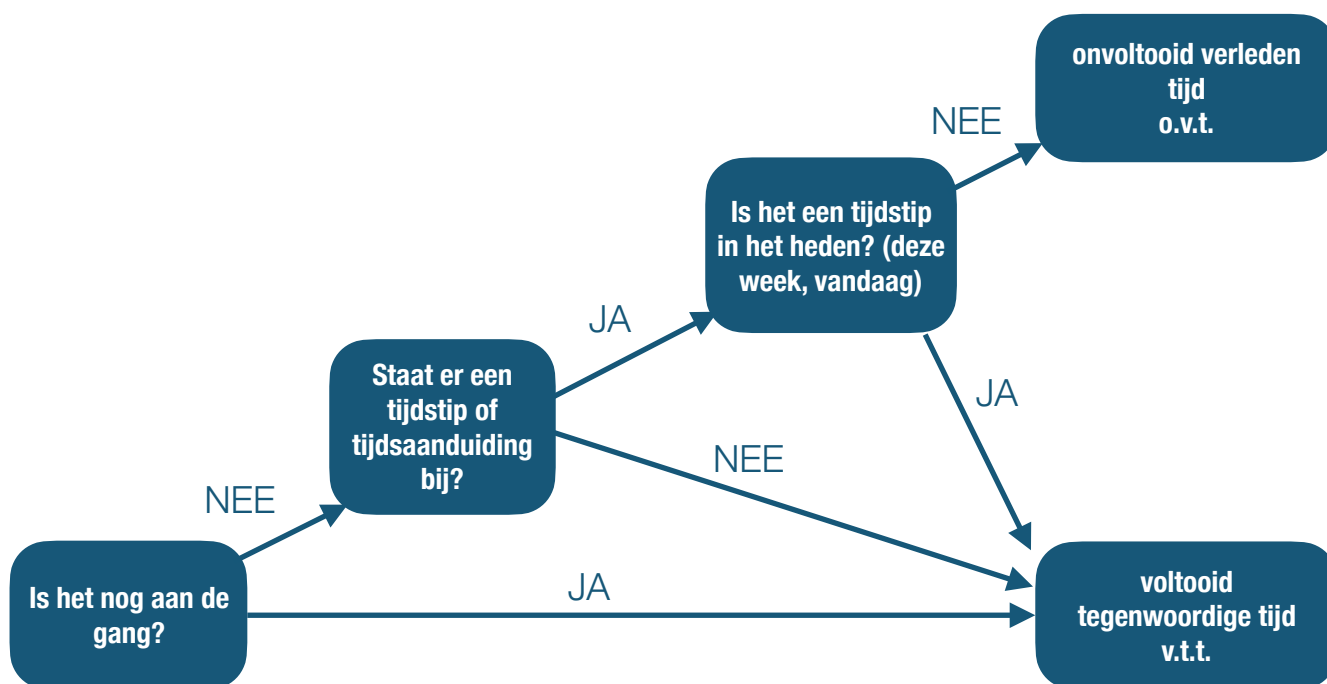
vb. Jag studerade i Paris 2002. (2002 is een duidelijk tijdstip)

Jag har studerat i Paris. (Ik heb 'ooit' in Parijs gestudeerd).

***Als het duidelijke tijdstip in het heden ligt, gebruik je alsnog de v.t.t.**

vb. Jag har provat kläder *idag*.

Jag har lyssnat på radio *den här veckan*.

Werkwoorden uit groep 1

In de vorige les hebben we gezien dat de regelmatige werkwoorden in vier groepen verdeeld kunnen worden. Groep 1 bevat de werkwoorden waarvan de stam (gebiedende wijs) eindigt op de klinker -a. We gaan nu met deze werkwoorden oefenen.

Werkwoorden					
Groep 1	Stam/geb. wijs	Inf.	o.t.t.	o.v.t.	volt.dw.
De stam eindigt op de klinker -a	tala	tala	talar	talade	talat

Oefening - Vul de juiste vorm van het werkwoord in (t.t. = tegenwoordige tijd, v.t. =verleden tijd.)

- a) (att studera, t.t.) Peter i Uppsala nu. Han läser kemi.
- b) (att lyssna, v.t.) Han på radion i förra veckan.
- c) (att tala, t.t.) Jag flytande svenska nu för tiden.
- d) (att prata, v.t.) Peter med Karola i en timme. Han tar aldrig slut.
- e) (att prata, v.t.) Peter med Karola i en timme innan han pratade med mig.
- f) (att cykla, t.t.) Du till Stockholm idag.
- g) (att arbeta, v.t.) Peter först på banken, men nu på posten.
- h) (att hälsa, v.t.) Vi familjen i Kiruna i går
- i) att prova, v.t.) Jag en massa kläder i staden idag.